

**IL-KISBIET MIT-TAGĦLIM TAL-#ILIJET
TAL-MALTI
LIVELL 5 - IT-TIELET SENA**

It-taħdit fil-ħajja ta' kuljum, it-tħaddim tal-grammatika u l-letteratura

1	Nagħmel talbiet xierqa biex ninqeda għall-bżonnijiet bażiċi tiegħi ta' kuljum billi nuża l-forom sempliċi tat-taħdit differenti f'sitwazzjonijiet familjari u formali, <i>bħal meta nagħmel talbiet lil tal-familja u lil nies oħrajn.</i>
2	Inwassal messaġġ sempliċi bil-fomm bla ma nħalli xejn essenzjali barra minnu.
3	Inwieġeb mistoqsijiet biex nuri li fhimt dak li smajt kemm minn testi fattwali kif ukoll dawk letterarji u nitkellem dwarhom.
4	Nuża kliem sempliċi u dirett biex nagħti istruzzjonijiet u direzzjonijiet ħfief u ċari marbutin mal-ħajja u l-esperjenzi tiegħi fl-ambjenti li nkun fihom, fosthom id-dar u l-klassi.
5	Nuża espressjonijiet ta' tislum, kemm bil-fomm kif ukoll bil-ġesti, fil-ħajja tiegħi ta' kuljum u fil-waqtiet u l-kuntesti addattati skont l-udjenza li jkolli.
6.	Nitkellem fuqi nnifsi, fuq il-familja tiegħi u l-ambjent li ngħix fih u fuq kif jitqassam iż-żmien fi snin, staġuni, xhur, jiem u l-ħin tal-ġurnata.
7	Bl-għajnuna tal-għalliema, nagħmel židiet u tibdiliet żgħar skont il-gosti tiegħi f'testi letterarji mismugħa bħal kanzunetti, taqbiliet, stejjer, poeżiji, ħrejjef u l-bqija.
8	Nieħu sehem f'diskussjonijiet fi gruppi żgħar, bl-għajnuna tal-għalliema, fejn nesprimi l-fehmiet u l-ħsus tiegħi bi struttura grammatikali u sintattika tajba, skont il-firxa tal-vokabularju tal-età tiegħi u b'intonazzjoni tajba fejn meħtieġ.
9	Nisma' l-fehmiet tal-oħrajn filwaqt li nistenna u meta jmissni nagħti tiegħi.
10	Nikkontrolla l-volum ta' leġni skont il-kuntest, il-post u s-sitwazzjoni li nkun fihom.

Is-smiġh fil-ħajja ta' kuljum, it-tħaddim tal-grammatika u l-letteratura

1	Nifhem stqarrijiet differenti, kemm fil-pożittiv kif ukoll fin-negattiv, li jkun fihom raġuni jew opinjoni <i>bħal Jien immur l-iskola kuljum biex niltaqa' ma' sħabi, Jien ma nħobbx niekol il-ħelu għax mhux tajjeb għas-saħħa.</i>
2	Naqbad u nifhem xi punti speċifiċi / dettalji meta xi ħadd jitkellem miegħi jew ma' oħrajn fi djalogu jew diskursata qasira.
3	Nifhem meta nisma' ċajta, djalogu, storja u l-bqija, u nirreaġixxi fost l-oħrajn bil-fomm, bil-kitba jew bil-ġesti għalih/a.
4	Nifhem istruzzjonijiet sempliċi fl-istruttura u fil-vokabularju li jagħtini xi ħadd fil-ħajja tiegħi ta' kuljum, fosthom bl-Imperattiv fil-pożittiv u n-negattiv <i>bħal Kul għal qalbek, Taqsamx it-triq.</i>
5	Nifhem avviż/i sempliċi mogħtija bil-fomm u marbuta mal-ħajja tiegħi u madwari li jinkludu d-data, il-ħin u xi dettalji ħfief oħra, <i>bħal Nhar it-Tnejn 10 ta' Novembru se mmorru ħarġa ma' tal-iskola. Nitilqu fid-disgħa...</i>
6	Nifhem direzzjonijiet sempliċi li nisma' fil-ħajja tiegħi u madwari fost l-oħrajn kif tasal minn post għal ieħor fl-istess binja jew xi mkien viċin il-post fejn toqgħod, <i>bħal Itla' fuq u dur fuq il-lemin, Itla' fl-ewwel sular u idħol fil-kamra tax-xellug.</i>
7	Nisma' u nifhem reklam qasir u sempliċi dwar oġġett/post marbut mal-ħajja tiegħi u l-ambjent ta' madwari <i>bħal reklam ta' ġugarell, kompjuter jew post tad-divertiment.</i>
8	Nisma' rakkont qasir u nuri x'fhimt bil-fomm, jew bil-ġesti.
9	Nisma' u nsegwi kanzunetti / poeżiji / taqbiliet / tidwir l-ilsien u nuri x'fhimt bil-fomm jew bil-ġesti.
10	Nisma' u nsegwi reċta qasira u nuri x'fhimt bil-fomm jew bil-ġesti.
11	Nifhem mistoqsijiet sempliċi li jsiruli u nweġibhom bil-fomm jew bil-kitba.

Il-qari fil-ħajja ta' kuljum, it-tħaddim tal-grammatika u l-letteratura

1	Naqra l-kliem li qatt ma nkun iltqajt miegħu qabel billi ngħaqqad ħoss ma' ieħor, ngħaqqad u naqsam f'sillabi jew inxebbah il-forma tiegħu ma' ta' kliem ieħor li jixbhu.
2	Naqra bis-sens u b'kunfidenza f'qalbi, waħdi, fis-skiet, għall-gost u nibda nieħu l-qari bħala drawwa.
3	Naqra test quddiem ħaddieħor bħal ngħidu aħna waqt laqgħa fi gruppi, <i>fil-klassi u f'attività għall-istudenti</i> .
4	Naf naqra u nifhem il-kliem l-aktar popolari <i>bħall-ġranet tal-ġimgħa, ix-xhur, l-istaġuni, il-kuluri, l-annimali, l-elementi tad-dinja...</i>
5	Nagħraf is-sugġett/i ewlieni/n ta' test billi nislet il-kliem jew is-sentenzi l-aktar importanti.
6	Nislet minn dak li nkun qrajt it-tagħrif li nkun neħtieġ bħal meta naqra istruzzjonijiet jew direzzjonijiet li jkun hemm fi ktieb ta' riċetti jew manwal tal-logħob.
7	Inqis ruħi bħala qarrej/ja u bl-għajjnuna tal-għalliem/a nagħraf nagħżel kotba li jaqblu mal-livell tal-qari tiegħi.
8	Naqra u nagħti kas tal-intonazzjoni billi nsegwi sewwa s-sinjali tal-punteġġjatura <i>bħal l-ittri kapitali, is-sing, il-punt, il-virgola, is-sinjal tal-mistoqsija, is-sinjal esklamattiv u ż-żewġ punti</i> .

Il-kitba fil-ħajja ta' kuljum, it-tħaddim tal-grammatika u l-letteratura

1	Nikteb u niffirma sentenzi sempliċi jew paragrafu fuq suġġetti li jien midħla tagħhom.
2	Bl-għajjnuna tal-għalliem/a tiegħi, ngħaqqad sentenzi sempliċi f'paragrafu.
3	Nagħti bil-kitba d-dettalji personali tiegħi.
4	Bl-għajjnuna tal-għalliem/a tiegħi naf insib mudelli tajbin ta' kitbiet ħfief biex intejjeb kitbieti u nsaħħaħ u nkattar il-vokabularju skont l-għanijiet tiegħi.
5	Nikteb kepxins taħt ritratti u stampi fuq nies u ħwejjeġ li nara madwari.
6	Nikteb messaġġi qosra ta' madwar 30 kelma f'kartolini li nkun se nibgħat lil nies li nħobb.
7	Inkompli u nimla l-vojt f'taqbiliet sempliċi ta' strofa waħda jew tnejn fuq suġġetti li jinteressawni bħall-ambjent ta' madwari u fuq l-ħlejjaq li nħobb u l-affarijiet li nħobb nagħmel.
8	Nikteb mistoqsijiet ħfief u sempliċi li bihom nikseb tagħrif li nkun neħtieġ bħal ngħidu aħna f'intervista, telefonata u l-bqija.